

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.102/2024/12. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. november hó 14. és 2024. december 10. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján 2024. évi december 10. napján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A vesztegetés hatósági eljárásban büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2023. november 14. napján kihirdetett 16.B.66/2022/18. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondja ki vesztegetés hatósági eljárás büntetében (Btk. 295. § (1) bekezdés).

Ezért 7 (hét) hónap börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetésre és 2 (kettő) év ügyvédi foglalkozástól eltiltásra ítéli.

A szabadságvesztés végrehajtását 2 (kettő) év próbaidőre felfüggeszti.

A szabadságvesztés büntetés utólagos végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb 3 (három) hónap kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlottal szemben 1.065.600 (egymillió-hatvanötezer-hatszáz) Ft vagyonekobzást rendel el.

Köteles a vádlott az elsőfokú eljárás során felmerült 14.400 (tizennégyezer-négyszáz) Ft bűnügyi költséget az államnak megfizetni.

A vádlott személyazonosító igazolványának száma: szám1.

Az ítélet ellen a Kúriához címzett, de a Fővárosi Ítéltáblához benyújtandó fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s

[1] A Bi Regionális Nyomozó Ügyészség 2.Nyom.564/2021. számon a T.ai Törvényszék előtt emelt vádat Terhelt1 ellen vesztegetés hatósági eljárásban büntette miatt, indítványozva, hogy a bíróság tárgyalás mellőzésével a Be. 544. § (1) alapján járjon el.

[2] A T.ai Törvényszék bírái - figyelemmel arra, hogy a vádlott a K.-Esztergom Megyei Ügyvédi Kamara tagja - a Be.14. § (1) bekezdés e) pont alapján kizárási okot jelentettek be.

[3] A Győri Ítéltábla Bkk.III.357/2022/3. számú 2022. szeptember 22-én kelt határozatával a büntetőügyből a T.ai Törvényszéket kizárta, és a további eljárás lefolytatására Székesfehérvári Törvényszéket jelölte ki.

[4] A Székesfehérvári Törvényszék a 2022. október 28. napján tárgyalás mellőzésével meghozott 16.Bpk.76/2022/2. számú büntetővégzésében Terhelt1 vádlottal szemben vesztegetés hatósági eljárásban büntette (Btk. 295. § (1) bekezdés) miatt 1 év – börtön végrehajtási fokozatú - szabadságvesztést szabott ki, az ügyvédi tevékenység gyakorlásától 2 évre eltiltotta, vele szemben 3.000 euró erejéig vagyonek Kobzást rendelt el. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsáthatóságról és kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[5] A határozattal szemben a vádlott tárgyalás tartás iránti kérelmet nyújtott be.

[6] A Székesfehérvári Törvényszék az ügyben tárgyalást tartott, melynek eredményeként a 2023. november 14. napján meghozott 16.B.66/2022/18. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat az ellene emelt vesztegetés hatósági eljárásban büntették (Btk. 295. § (1) bekezdés) vádja alól felmentette, a büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költséget az államra terhelte.

[7] Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, bűnösségének megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása érdekében.

[8] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.14/2024/1-I. számú átiratában jelezve, hogy a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés szerint teljes körű, megállapította, hogy a törvényszék eljárásában nem történt olyan abszolút vagy relatív eljárási szabálysértés, mely a másodfokú felülbírálat akadályát képezné.

[9] Az ügy tárgyát képező bűncselekmény tényállási elemeinek tisztázása során tanúl vallomásának kiemelkedő, ügödöntő jelentősége van, a nevezett tanu által szolgáltatott bizonyíték teljes bizonyító erejét ugyanakkor a törvényszék a bizonyítási eljárás során nem merítette ki, ugyanis e tanúnak volt olyan vallomása, amelyet az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott. Ennek indokát nem adta, az abból megismerhető tényeket nem vette számba, azokat nem értékelte, ebből következően az ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés b) pont szerint megalapozatlansági hibában, részbeni felderítetlenségben szenved, ami a másodfokú eljárásban bizonyítás felvételével orvosolható.

[10] tanúl tanú vallomásai közül az alapügyben 2019. október 15. napján, 2021. március 17., 18., 19., 29. napján rögzített gyanúsítottkénti vallomásait a törvényszék a tárgyalás anyagává tette, ismertette, illetve azzal kapcsolatban a vádlottat és a tanút is nyilatkoztatta, az ítélet indokolásában annak értékelését is bemutatta. tanúl a tárgyaláson ezen vallomások azon részét, miszerint a vádlott pénzt ígért neki vallomásaért cserébe volt, hogy közvetetten továbbra is fenntartotta, majd megváltoztatta, később bizonytalanul vagy határozottan tagadta. A változásokat azzal magyarázta, hogy egy havi letartóztatása alatt

állandóan jöttek-mentek a nyomozók, nem hagyták békén, idegileg kikészült, lehet, hogy csak "össze-vissza kalapált". A bíróság ezt elfogadható magyarázatnak megtartotta, erre, és az alapügyre vonatkozó nyilatkozataiban található, a vesztegetés megvalósulása szempontjából relevanciával nem bíró ellentmondásokra hivatkozva a vádlott védekezésével szemben nem adott hitelt tanúl terhelő vallomásának.

[11] Ugyanakkor rendelkezésre áll tanúl egy másik, más eljárási pozícióban tett vallomása, a jelen ügyben a B.i Regionális Nyomozó Ügyészség 2021. június 7. napján történt tanúkenti kihallgatásakor készült jegyzőkönyv. E vallomásában az igazmondási kötelezettségre vonatkozó törvényes figyelmeztetést követően továbbra is fenntartotta, hogy a vádlott 3.000 eurót ígért neki, ha segít. Ezt a bizonyítékot a törvényszék nem használta fel, nem vetette össze a többi bizonyítékkal, értékelés nélkül hagyta, ezáltal a sérült a bizonyítás teljességének követelménye. A korábbi, a nyomozó hatóság és a T.ai Járásbíróság előtt tett terhelő vallomásai tartalmával egybecseng a szabadulása után hónapokkal az ügyészség előtt a vádlott cselekvőségére vonatkozó tanúkenti vallomása. Az a magyarázat, amit a törvényszék a korábbi vallomásaiban fellelhető ellentmondásokra adott ezen utóbbi vallomásával kapcsolatban szóba sem jöhet.

[12] Indítványozta ezért, hogy az ítéltábla a Be. 600. § (1) bekezdés b) pont alapján tartson tárgyalást, amelyre idézze tanúlt tanúként, tegye a tárgyalás anyagává a hivatkozott vallomást, majd a vádlottat és a tanút ismételten hallgassa ki azzal kapcsolatban.

[13] Az ügyészi fellebbezés folytán Győri Ítéltáblán Bf.I.17/2024 számon indult másodfokú eljárásban a Győri Ítéltábla büntető szakos bírái elfogultságot jelentettek be.

[14] A Kúria 2024. március 29. napján meghozott Bkk.III.22/2024/3. számú végzésében az ügy elintézéséből a Győri Ítéltábla bíráit kizárta és a másodfokú eljárás lefolytatására a Fővárosi Ítéltáblát jelölte ki.

[15] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az ügyészi indítványt elfogadva, a fellebbezést Be. 600. § (1) bekezdés b) pont alapján tárgyaláson bírálta el, mert a Be. 594. § (1) bekezdés értelmében a részleges megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében bizonyítás lefolytatására volt szükség.

[16] A bizonyítás során az ítéltábla meghallgatta tanúl tanút, aki azt adta elő, hogy nem nagyon emlékszik a kihallgatásaira és arra sem, hogy mi, hogyan történt, mert elmezavarodottság állapotában volt, nagyon megviselte őt az eljárás, az, hogy jogtalanul elzárták a családjától. Határozottan állította, hogy nem történt olyan, hogy valaki pénzt ígért volna neki vallomásaért cserébe, arra azonban nem emlékszik, hogy ezzel ellentétesen is vallott-e, illetve, hogy mit mondott. Kijelentette, hogy ahhoz tartja magát, amit a Székesfehérvári Törvényszéken vallott, miszerint nem történt pénz felajánlás. Nem volt olyan, hogy a vádlott felvetette volna, hogy tanú4 ügyében vallomást kéne tenni, ha mégis ilyet mondott azt elmezavarodottságában tette, mert azt akarta, hogy tanú4-t büntessék meg, hiszen ő miatta ment tönkre több család és még a házát is el akarták árverezni. Nem kapott előre megszövegezett vallomást a vádlottól és nem tudja, hogy abban mi van leírva. Nem mondott olyat a feleségének, hogy hamis vallomást kellene aláírnia, ezzel ellentétes nyilatkozatát elmezavarodottságában tette.

[17] Elmondta továbbá, hogy a vádlottal való találkozás nem a tanú4 ügyből indult ki, hanem a családjá ügyéből, hogy ne veszítse el apósa az ingatlanát.

[18] A másodfokú tárgyaláson tanúl tanú elé tárt, a B.i Regionális Nyomozó ügyészség előtt 2021. június 7. napján vesztegetés büntette hatósági eljárásban miatt indított

ügyben a tanú kihallgatásáról készült jegyzőkönyv szerint Terhelt1 ügyvéddel apósa ügyében vette fel a kapcsolatot tanú3 ismerőse segítségével. 2021. márciusában-áprilisában tanú4.ban a név1 nevű kávéház előtt találkoztak, elmondta, hogy mi a helyzet az apósa ügyében, kérve ebben a segítségét. Az ügyvéd akkor azt mondta, hogy neki is szüksége van segítségre, tanú2 üzeni, hogy adja meg a személyes adatait és van egy vallomást tartalmazó papír, az abban foglaltakat be kell magolni és alá kell majd írnia az ügyvédi irodában. A vallomást, amelyet a hatóság előtt kellett volna benyújtani és elmondani annak tartalmát a tanú2tal szemben költségvetési csalás miatt folyamatban lévő ügyre vonatkozott. Lényege az volt, hogy tanú1 úgy tudja nem tanú4. követte el a bűncselekményt, hanem egy tanú5. nevű személy. Utóbbival akarták elvitetni a bűncselekményt és terhelt azt mondta, ha segít kap háromezer eurót. Arról, hogy ezt a pénzt ki és mikor fogja neki átadni nem volt szó, és azt sem említette, hogy azt készpénzben vagy átutalással kapja-e meg. Az ügyvéd azt is mondta, ha elfogadja az ajánlatot, akkor néhány nap múlva menjen az ügyvédi irodába, ahol már várja az aláírandó vallomás. Ő azonban ezt követően nem ment az ügyvédi irodába, mivel ebbe már nem akart belefolygni, nem vett át pénzt és nem írta alá a vallomást (nyom. irat 573-575. oldal).

[19] Terhelt1 vádlott felszólalásában hivatkozott arra, hogy tanú1nak a Központi Nyomozó Ügyészségen történő kihallgatásakor még nem volt benyújtva a vádirat, amely később tanú1-val szemben egy év, három évre felfüggesztett büntetésre tett mértékes indítványt tartalmazott, dacára annak, hogy 30 embert hozott Sz.ból M.ra, akik céget alapítottak. Leszögezte, soha nem ígért egyetlen forintot se tanú1nak, összesen 3 alkalommal találkozott vele 5-5 percekre. Nem emlékezett arra, hogy bármilyen incidens lett volna köztük, azonban volt egy olyan telefonbeszélgetés, amikor tanú1 azt mondta, hogy keresik a nyomozók a szlovák rokonságát és hogy mit mondjon, erre ő azt válaszolta, hogy az igazat kell elmondani. Az a vallomás, amit aláíratni szeretett volna, úgy keletkezett, hogy tanú2 leírta mi történt, ezt egyeztetette tanú1nal, hogy megfelel-e a valóságnak, abban már nem volt biztos, hogy abból egy nyers példányt adott volna neki.

[20] Az ügyész a perbeszédében, utalva az írásbeli észrevételben foglaltakra, a határozat megalapozottságát illetően kifejtette, hogy az indítványban foglaltak szerint a részleges megalapozatlansági ok, a részbeni felderítetlenség miatt nyilvánvalóan fennáll, ezt azonban a másodfokú eljárás során itt ki lehetett küszöbölni.

[21] Egyebekben további megalapozatlansági hibákban is szenved az ítélet, hiszen a tényállás hiányos is a Be. 592. § (2) bekezdés a) pont szerint, mivel az elsőfokú bíróság nem állapított meg olyan tényeket, amelyek az általa elfogadott bizonyítékok alapján is szükségesek lettek volna.

[22] Így például tanú1 vallomásának a vádlott általi elkészítése a tanú2 által elmondottak alapján, melynek a tartalma az lett volna, hogy tanú5.-nak nemcsak, hogy szerepe volt ebben a bünszervezetben, hanem annak ő, és nem tanú2 volt az irányítója. Ezt egyébként megállapította az elsőfokú bíróság, de a tényállásban már nem szerepeltette, ahogyan azt sem, hogy ennek a vallomásnak az összetépett példányát a vádlott irodájában megtalálták a kutatás során.

[23] A tényállás emellett ellentmond az ügyiratok tartalmának a Be.592.§ (2) bekezdés c) pont szerint, abban a részében, hogy „felmerült olyan információ”, miszerint tanú2 számára fontos lenne, hogy tanú5.nak a szerepe is tisztázódjon. Valójában nem az merült fel, hogy lehet másnak is szerepe az ügyben, hanem hogy tanú1 vallomását tanú2 mondta el a vádlottnak és ő annak alapján foglalta azt írásba. Ez önmagában olyan

körülmény, ami jogszerűen nem nagyon történhetett meg, hiszen a vallomásnak a tanúnak a nyilatkozatát kellene tartalmaznia és nem a tanú2 által igaznak mondott dolgokat.

[24] A tényállásban szerepel, hogy a tanú1 kereste tanú2ot amiatt, hogy miképpen és hogyan járjanak el az eljárás során. Ez szintén nem kapcsolódik a vádlott büntetőjogi felelősségéhez, tehát a tényállásban ennek a mondatnak különösebb értelme nincs. Megalapozatlansági a probléma, és ez egyébként az ügyiratok tartalmával is ellentétes, - hiszen most is hivatkozott rá a vádlott -, hogy a lehallgatásnak a 2020. decemberi anyagában szerepel egy olyan beszélgetés, amikor tanú1 kérdezi, hogy mi legyen, mert aggódnak a szlovákok, hogy jönnek sorra az iratok a hatóságoktól. Ezt azonban már megelőzik azok a beszélgetések, ahol arról van szó, hogy milyen vallomást kell tennie tanú1nak, milyen fajta vallomás az, amit tőle tanú2 és az ő instrukciói alapján a vádlott elvár. Egyébként az is szerepel a lehallgatásban, hogy a vádlott biztosította tanú2ot arról, hogy tanú1 meggyőzőhető lesz, csak ki kell találni, hogy pontosan mit szeretne.

[25] A lehallgatási anyaggal kapcsolatban a B.i Regionális Nyomozó Ügyészségnek a feljegyzéséből megállapítható, hogy a Be. 252. § (4) bekezdés szerinti a felhasználhatósághoz kötött feltétel teljesült, arra is figyelemmel, hogy a Be. 234. § (2) bekezdése f) pontja alapján a korrupciós cselekmények megalapozhatják a titkos, leplezett eszköz alkalmazását.

[26] Az ügyészi fellebbezés is hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság téves ténybeli következtetésekkel állapította meg a tényállást. A Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja szerinti megalapozatlansági ok is fennáll, ami elsősorban abból fakadt, ahogy a másodfokú indítvány megfogalmazta, hogy a bíróság tanú1 vallomásának bizonyító erejét nem merítette ki, nem végezte el a bizonyítékok együttes értékelését és önkényesen jelentette ki, hogy bizonyos bizonyítékok, bizonyítási eszközök – a lehallgatás, a kutatás és lefoglalás anyaga - nem hordoznak bizonyító erőt. A másodfokú ügyészi indítványban szerepel, hogy a vádlott tagadásával szemben a legfontosabb bizonyíték tanú1 tanúnak a vallomása, ezért alapvető hiba volt az elsőfokú bíróság részéről, hogy az ügyészség előtt tett tanúvallomást teljesen figyelmen kívül hagyta, és mivel a tanú a vallomás megváltoztatásának valójában érdemi indokát nem tudta adni, a megváltoztatott vallomás elfogadásának nem lehetett volna helye.

[27] Mindeközben nem ismerte fel azt az elsőfokú bíróság, hogy a tanú által 2021. március 18., 19., 29-én és június 7-én tett vallomásainak egyes részét a lehallgatás és a lefoglalás anyaga, de valójában egyébként még az alapügy anyaga is alátámasztja. A tanú beszámolt arról, hogy tanú2 már 2019-ben bizonyos vallomást osztott szét a szlovákok között, amit be kellett magolni, ez nyilván összefüggésben van a 2019. októberében tanú1 által tett gyanúsítottai vallomással is. Tehát egyrészt nem vette figyelembe az elsőfokú bíróság, hogy a vád alapját képező vallomást a további bizonyítékok is alátámasztják bizonyos részeiben, másrészt pedig a megváltoztatott vallomás nem feleltethető meg ezeknek a bizonyítási eszközöknek, de egyébként a további bizonyítási eszközök a vádlott, tanú2 és tanú3 vallomását is megcáfolják.

[28] Helytelenül történt a tanúvallomás megváltoztatása indokának elfogadása, azért is, mert az elsőfokú bíróság olyan ellentmondásokra hivatkozott tanú1 vallomásában, amelyek alapvetően az alapügyre vonatkoznak. Már a március 17-ei, 18-ai vallomás ismertetését követően kijelentette a bíróság, hogy ellentmondások vannak, azonban ezek az ellentmondások a bünszervezetben elkövetett költségvetési csalást érintik, a jelen ügynek pedig az a lényege, hogy volt-e jogtalan előny, a vádlott ajánlott-e fel jogtalan előnyt azért, hogy a tanú ne gyakorolja, vagy ne úgy gyakorolja a törvényben adott jogait.

[29] Ezek az alapügyre vonatkozó ellentmondások teljesen irrelevánsak, másrészt olyan ellentmondásokat emelt ki az elsőfokú bíróság, aminek nincs is érdemi jelentősége, hogy mikor kapta volna meg a pénzt, az írásbeli vallomást követően még szóban is el kellett-

e mondanía, ezek részletkérdések valóban, de azt is figyelembe véve, hogy az utolsó tisztázó, aláíró megbeszélésre tanúl nem ment el, ezek sokkal inkább bizonytalanságnak tekinthetők az eredeti vallomásában, amit nyilván tanúl maga az itt megismert sajátos alkatából próbált kitölteni. Valójában ez nem is érdemi ellentmondás, mert abban a részében, hogy történt-e jogtalan előny felajánlása, milyen összegben és miért, abban végig következetes volt a tanúl. A T.ai Járásbíróság előtt azt mondta tanúl, hogy „azért nem mentem el (a vallomás aláírására), mert rájöttem, hogy úgyis kiderül, hogy hamis ez a vallomás, amit pénzért kellett volna tenni, nincs az a pénz, ami megéri, hogy a gyerekeimhez ne tudjak hazamenni.” E vallomás elétárása után tanúl bólogatott, hogy igen ez így volt, ezzel közvetetten, de fenntartotta ezt a korábbi, a vádlottat terhelő nyilatkozatát.

[30] A fogvatartása miatti idegességre, elmezavarodottságára való hivatkozása a két hónappal később, ügyész előtt tett tanúvallomásnál nyilvánvalóan már nem fog helyt.

[31] Implikálta a vádlott, hogy tanúl. túl enyhe mértékes indítványt kapott a költségvetési csalásos ügyben, ennek oka lehetett az a megállapodás, miszerint, ha a tanúl földobja terhelte. urat akkor őt enyhébben bírálják el. Rendelkezésre áll a T.ai Törvényszéknek a tanúlnal szemben hozott ítélete, annak közokirat-hamisítás volt a tárgya, az emiatt kiszabott, egy év, végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtön kirívóan enyhének semmiképpen nem tekinthető és ráadásul ez az egész gondolatmenet figyelmen kívül hagyja azt, hogy hány alkalommal mondta el ugyanúgy tanúl, amit elmondott, ügyész, védő jelenlétében, a nyomozási bíró előtt, ilyen körülmények között az a fajta nyomásgyakorlás, amit a vádlott sérelmez nyilvánvalóan elvethető.

[32] Hivatkozik még a [32] bekezdésében az elsőfokú bíróság arra, hogy igen jelentős időmúlás volt, amikor a történeteket követően a tanúl mégis elkezdte terhelni a vádlottat. Ez valójában két hónapos időmúlás, a 2021. január és márciusa közötti időszak, ami nem ébresztett kétséget az íránt, hogy tanúl valósan tárta fel az eseményeket.

[33] Az ügyészség szerint nem helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság abban kérdésben, hogy a tanúvallomás visszavonásának indokai helytállóak, másrészt nem vetette össze az elsőfokú bíróság ezt a vallomást a lehallgatás anyagával. A lehallgatás anyaga egyértelműen alátámasztja azt, hogy a vádlott, tanú2 és tanú3 valamifajta szervezkedést folytattak annak érdekében, hogy tanúl tegyen egy tanú2 által meghatározott tartalmú vallomást, a vádlott azt írásba foglalta dátum nélkül, és az arra várt, hogy a tanúl aláírja.

[34] Tényszerűen megállapítható, hogy a tanúl nem ment el az ügyvédi irodába és aznap őrizetbe vették, a tényállásban ezt ekként indokolt szerepeltetni.

[35] A lehallgatási anyag alapján 2021. március18-án tudta meg a vádlott, hogy elfogták tanúlt és akkor kezdi el szervezni titkárnőjével az iratok eltüntetését.

[36] A bizonyítékoknak nem csak egyenként, hanem összességében való értékelése maradt el, hiszen a vádlott irodájában a kutatás során megtaláltak egy összetépett meghatalmazást és egy összetépett vallomást.

[37] Érthetetlen, hogy a vádlott, hogy gondolhatta azt, hogy nem jogellenes a saját védencének az elmondásából összerakni egy tanúnak a vallomását, de nem ez a vád tárgya, hanem az, hogy történt-e jogtalan előny felajánlása vagy sem.

[38] Az volt még a védekezés, hogy amiről beszélnek a lehallgatásban az egy sikerdíjhoz kapcsolódó elismervény, annak az összetépetése történt meg. A jegyzőkönyvben azonban nem rögzítették, hogy elismervényt megtaláltak volna összetépetve, nem helytálló tehát az ítélet [44] bekezdésében az a kijelentés, hogy a tanúvallomások tisztázták a lehallgatásban szereplő intézkedéseket és az irodában feltalált pénz célját. Emellett a jegyzőkönyv szerint pénzt egyébként nem találtak. Az ügyészség szerint a lehallgatásban szereplő intézkedésnek, szervezkedésnek és a lefoglalt iratoknak, vagyis a kutatás és

lefoglalás anyagának annyiban van jelentősége, hogy alátámasztja tanúl vallomását és ennek még akkor is jelentősége van, hogyha a lehallgatások során közvetlenül vesztegetési pénzről vagy háromezer euróról nem beszélgettek.

[39] A bizonyítékok általánosan elfogadott törvényes értékelésének az felel meg, hogy tanúl kellő indok nélkül visszavont vallomása lehet a tényállásnak az alapja, azért is, mert azt - abban a körben, amiben ellenőrizhető volt -, alátámasztották az egyéb objektív bizonyítékok. E vallomás, valamint a lehallgatás és kutatás alapján megállapítható az is, hogy amellet, hogy nem tanú⁵ szerepe merült fel, ahogy a tényállásban szerepel, hanem az, hogy milyen tartalmú vallomást kellett volna tennie a tanúnak. Az is megállapítható, hogy tévesen szerepel a tényállásban, hogy az ügyvédi irodában döntést kellett volna hoznia tanú¹nak a vallomásról, valójában azért ment volna oda, hogy az előkészített iratokat aláírja.

[40] Valóban létezik a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma, viszont jelen esetben részbeni felderítetlenség történt, amely az ügy lényegét, tanúl vallomásának értékelését érintette, és tulajdonképpen ez az origója ennek az ügynek. A Be. a 593. § (1) bekezdés c) pont és (2) bekezdése alapján felvett bizonyítás és az eltérő bizonyítékértékelés, ami ebből következően lehetséges, ez alapján helye van eltérő tényállás megállapításának, ami alapján a másodfokú eljárásban is megtörténhet a vádlott bűnösségének kimondása.

[41] A tényállás, amire indítványt tesz az ügyészség az lényegében a büntetővégzésben és a vádban szereplő tényállás, amelyben rögzítendő, hogy az volt az elvárás, hogy a tanú² írásbeli vallomását alátámasztó tanúvallomást tegyen tanúl és ezért részére jogtalan előnyt, háromezer eurót ajánlott fel a vádlott, részben közvetlenül, részben tanú³on keresztül, maga a kapcsolatfelvétel tanú³on keresztül történt.

[42] A tényállásban indokolt megjeleníteni, hogy miért kellett volna megjelenni az ügyvédi irodában, - a vallomás aláírására -, illetve azt, hogy ott már nem jelent meg a tanú és utóbb ott az összetépett iratokat meg is lehetett találni.

[43] Ezen eltérő tényállás alapján a vádlott büntetőjogi felelőssége megállapítható a Btk. 295.§ (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés hatósági eljárásban büntette miatt.

[44] A joghátrány tekintetében a büntetővégzés az irányadó, annál súlyosabb nem is lehet, mert az ügyész nem kérte tárgyalás tartását. A büntetővégzés több mint két éve keletkezett, 2022. október 28-án kelt, tehát az enyhítő körülmények között az időmúlást viszonylagosan nagy nyomatékkal lehet értékelni, súlyosító körülményként a korrupciós cselekményeknek az elszaporodottságát hívta fel az ügyészség.

[45] Nem indokolt viszont a büntetővégzésben szereplőnél enyhébben meghatározni a foglalkozástól eltiltást. A büntetővégzés szerint a bíróság az ügyvédi tevékenységtől is eltiltotta a vádlottat, a Kúria következetes gyakorlata szerint, az ügyvéd foglalkozású vádlott korrupciós cselekménye révén nemcsak a foglalkozás felhasználásával való elkövetés, hanem a szakképzettséget igénylő foglalkozás szabályainak megszegése is megállapítható, tehát a Btk. 52 § (1) bekezdés a) és b) pontja egyaránt megalapozza az eltiltást. Ez a cselekmény fokozottan veszélyes a büntető igazságszolgáltatás tisztességes működésére, illetve az abba vetett bizalomra nézve, emiatt ennek mellőzésére, vagy rövidebb tartamban való meghatározására nincs törvényes lehetőség.

[46] A vagyoneklobzás megállapítása a Btk. 74 § (1) bekezdés f) pontja alapján szintén törvényes.

[47] A védő perbeszédében a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben az ott megállapított tényállás változatlan fenntartása mellett.

[48] Az elsőfokú ítélet rendkívül részletesen és alaposan került megindokolásra, sem megalapozatlansági, sem felderítetlenségi hibában nem szenved.

[49] Az ítéltábla most lefolytatta az ügyészség által indítványozott bizonyítást, ez a bizonyítás azonban nem hozta meg azt a vádhatóság által elvárt eredményt, miszerint ennek alapján a tényállást meg lehessen változtatni. Ellenkezőleg, egyetlen eredményt hozott, gyakorlatilag a tanú megerősítette az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatát, amelynek lényege az, hogy a vádlott olyan jogtalan előnyt, amit a vádirat tartalmazott, számára nem ígért.

[50] Ennek az egész ügynek egyetlen egy origója van, mégpedig az, hogy milyen bizonyítási eszközök állnak arra rendelkezésre arra, hogy a vádlott 3.000 eurót, vagy bármit ígért a most meghallgatott tanúnak.

[51] tanúl tanút sokféleképpen lehet jellemezni, vallomását és a személyiségét tanú3 tanúnak a törvényszék 12. számú jegyzőkönyvében tett nyilatkozatával lehet legjobban jellemezni: „tanúl simlis, saját érdekében képes lenne valótlanságokat állítani és én úgy gondolom, hogy minden elképzelhető dologban hazudós”, márpedig egy ilyen vallomásra büntetőjogi elítélést a védelem álláspontja szerint alapítani nem lehet.

[52] Ez a bizonyítási anyag alkalmatlan a vádlott elítéltetésére, alkalmatlan volt az elsőfokú eljárás során és nem történt semmi most sem, ami lehetővé tenné a védelem álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálatát. Az ügyészség képviselője értékelte a bizonyítékok körében azt a bizonyos összegyűrt, kukában megtalált tanúvallomást, amelyre a vádlott megfelelő választ adott az elsőfokú eljárás során. Ha el akarta volna tüntetni akárcsak egy gyufával megsemmisíthette volna, emellett nemcsak a számítógépen találták meg ezt a tervezetet, hanem az íróasztala középső fiókjában is összegyűrés nélkül, nem rejtegette, nem dugta el. Nagy valószínűséggel semmi más nem történt, mint az, amit a vádlott korábban is állított, az irat előkészítése történt meg azzal, hogy majd a tanú megmondja, hogy ez-e valóság, vagy nem, ha valóság akkor megteszi, amit meg kell, ha nem valóság, akkor nem teszi meg.

[53] Nincs olyan bizonyíték, ami a vádlott bűnösségét alátámasztaná és álláspontja szerint nincs lehetőség a törvényszék által megállapított tényállás felülbírálatára sem.

[54] A vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt felszólalni.

[55] Az ügyészi fellebbezés eredményre vezetett.

[56] Az ítéltábla az ügyészi fellebbezés okára és irányára tekintettel a Be. 590.§ (1), (2) és (7) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljeskörűen bírálta felül.

[57] A felülbírálat kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára a bűnösség hiányának megállapítására vonatkozó rendelkezéseire, az indokolás helyességére és az ítélet egyéb rendelkezéseire, illetve a Be. 590. § (7) bekezdés szerint a hivatalból vizsgálandó, az egyszerűsített felülvizsgálat körébe tartozó kérdésekre is.

[58] A felülvizsgálat során az ítéltábla megállapította, hogy a bizonyítási eljárást az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le, nem vétett olyan a Be.

607.§ (1) és a 608.§ (1) bekezdés a) - h) pontban felsorolt abszolút, vagy olyan súlyos, a Be. 609.§ (2) bekezdés a) - d) pont szerinti relatív eljárási hibát, amely az érdemi felülvizsgálatot kizárta volna, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és így új eljárásra utasítását eredményezné.

[59] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 163. § szerinti ügyfelderítési kötelezettségének nem tett teljeskörűen eleget, nem végezte el valamennyi, általa megvizsgált bizonyíték elemzését, emellett helytállóan mutatott rá az ügyészség, hogy a bizonyítás során elmaradt tanúl nyomozati eljárás során tanúként tett, az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges körülményeket tartalmazó vallomásának ismertetése, a tárgyalás anyagává tétele, a tanú, illetve a vádlott arról való nyilatkoztatása, a vallomás összevetése egyéb más bizonyítékokkal és a mindebből következő helyes következtetések levonása.

[60] Ezzel az elsőfokú bíróság a büntetőjogi felelősség szempontjából fontos tényeket hiányosan foglalt a tényállásba, továbbá azt egyes tényeket illetően helytelen következtetésre is alapította.

[61] A Be. 591. § (1) bekezdés értelmében a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan.

[62] A Be. 592. § (1) bekezdés szerint az elsőfokú bíróság ítélete teljességgel megalapozatlan, ha a bíróság nem állapít meg tényállást vagy a tényállás teljes egészében felderítetlen.

[63] A másodfokú bíróság megállapította, hogy jelen ügyben ez nem merült fel, azonban a tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés a) b) és d) pontja szerinti részben megalapozatlan a tényállás részbeni hiányossága, részbeni felderítetlensége és a tényekből vont helytelen ténybeli következtetés okán is.

[64] A tényállás hiányosságainak pótlása, a felderítetlenség megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy a helyes ténybeli következtetés levonása nem esik a felülmérlegelés tilalma alá (Be. 593.§ (2) bekezdés), hanem éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze, amelyet a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja kifejezetten arra az esetre rendel alkalmazni, ha az így módosult eltérő tényállás a felmentett vádlott bűnösségének megállapításához vezethet (EBH2019. B.9 pont).

[65] Az ítéltábla ezért a másodfokú eljárásban orvosolandó (BH2019.220.) részbeni megalapozatlanságot az ügyészségi indítvány szerint a Be. 594. § (1) bekezdés alapján a bizonyítás felvételével, tanúl tanú meghallgatásával, továbbá az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárást során keletkezett iratok tartalma alapján, a mérlegelésbe nem vont további bizonyítékok teljes körű értékelésével és ténybeli következtetés levonásával a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja szerint küszöbölte ki, melynek eredményeként az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól részben eltérő tényállást állapított meg.

[66] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet 2. oldal [5] bekezdésének 1. és 2. mondatát érintetlenül hagyva, az e kezdésben foglaltakat mellőzve a történeti eseményekre a tényállást az alábbiak szerint állapítja meg:

[67] Terhelt1 vádlott tanú4. érdekében és tanú3 közvetítésével 2021. február elseje és 2021. március 17-e közti időben - közelebbről meg nem határozható időpontokban - a cím1. szám alatt található név1. előtt több ízben találkozott a fenti ügyben 2019. október 15. napján gyanúsítottként kihallgatott tanú1nal. A találkozás során abból a célból, hogy a költségvetési csalás büntette miatt folyamatban lévő büntetőügyben olyan valótlan tartalmú vallomást tegyen, melynek lényege szerint az ügyben vizsgált bűnszervezet irányítását nem

tanú², hanem a 2020. július 4. napján elhunyt tanú⁵. végezte háromezer euró jogtalan előnyt ajánlott fel.

[68] A valótlan tartalmú vallomás a vádlott védencének, tanú²nak az alapügyben eljáró nyomozóhatósághoz benyújtott, 2020. december 22. napján kelt írásbeli vallomásában, továbbá a 2021. március 8. napján fogatosított folytatólagos gyanúsított kihallgatás során előadottakat volt hivatott igazolni. tanú¹nak a részben tanú³ közvetítéssel folytatott egyeztetésekre figyelemmel 2021. március 17. napján kellett volna megjelennie a vádlott cím². szám alatt található ügyvédi irodájában, ahol a fenti valótlan tartalmú, a vádlott által előkészített írásbeli vallomást kellett volna aláírásával ellátni, amelyet a fenti büntetőügyben egy későbbi időpontban használtak volna fel.

[69] tanú¹t 2021. március 17-én M. területére történő belépését követően a Nemzeti Adó és Vámhivatal munkatársai elfogták, őrizetbe vették, a vádlott ügyvédi irodájában nem jelent meg.

[70] A vádlott cím². szám alatt működő ügyvédi irodájában 2021.március 19. napján fogatosított házkutatás során feltalálásra került több részre tépve a tanú¹ nevében készített írásbeli aláíratlan vallomás (nyom. irat 197. oldal).

[71] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az eltérően megállapított tényállás alapján bírálta felül (Be. 593.§ (3) bekezdés).

[72] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét sem teljesítette teljeskörűen.

[73] A Be. 167. § (3) és (4) bekezdés értelmében a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése alapján állapítja meg. A bizonyítékok értékelésének feltétele azonban az eljárás törvényessége, a logika törvényeinek betartása és a bíróság indokolási kötelezettsége.

[74] A Be. 561.§ (3) bekezdés d) pontja szerint az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza azoknak a bizonyítékoknak a megjelölését, amelyekre a bíróság a döntését alapozta, valamint annak indokolását, hogy a tényállás megállapításánál milyen bizonyítékokat miért vagy miért nem fogadott el.

[75] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása részletesen tartalmazta az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékok felsorolását és ismertetését, így a vádlott védekezésének összefoglalását, a tanúk vallomásának ismertetését, és az egyéb okirati bizonyítékok tartalmát, azonban az ismertetés nem volt teljes körű – részben tanú¹ elfogadott vallomásait, részben az ügyvédi irodában lefolytatott kutatás eredményét és a lehallgatási anyagokat érintően - továbbá a bíróság a bizonyítékok teljes körű, egymással történő összevetésével is részben adós maradt.

[76] Mindemellett nem adott magyarázatot arra, hogy az ügyész által a vádiratban felajánlott lényeges bizonyítéknak tekinthető, tanú¹ nyomozás során tett tanúkénti vallomását miért nem emelte be a bizonyítékok körébe, azt miért nem fogadta el.

[77] Az elsőfokú bíróság mindennek következtében az egyoldalú és hiányos bizonyítékértékelés eredményeként tévesen zárta ki a vádban írt bűncselekmény megvalósulását.

[78] Az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenysége nem terjedt ki valamennyi releváns tényállási elemre vonatkozó bizonyítékra, így a bizonyítási anyag nem teljes

értékelésével állapította meg a tényállást, ugyanakkor az általa elfogadott bizonyítási eszközök értékelő tevékenysége sem volt hibátlan.

[79] Indokolása során figyelembe vette a vádlott nyilatkozatát, mely szerint a vádban írt bűncselekményt nem követte el, a tanú részére nem ígért pénzt a védencének, tanú2nak kedvező vallomásért cserébe és nem tud arról, hogy bárki is ezért pénzt ígért volna neki. tanú1nal tanú2 érdekében találkozott, amikor is közölte vele, hogy mindenképpen az igazat kell vallania, majd a K.. által leírtak alapján egy vallomást tervezetet készített tanú1nak, aki nem jelezte felé, hogy mindez ne fedné a valóságot, a tervezet elkészítését nem tartotta jogellenes dolognak, ezért is nem törölte a számítógépéből és bár tanú1 azt nem írta alá, sosem gondolta, hogy az abban leírtak ne lennének igazak. Az irodájában talált pénznek vagy az ott talált összetépett iratoknak nem volt köze tanú1hoz.

[80] A bíróság megállapította, hogy a vádlott által tett vallomások között ellentmondás nem volt, lényegében a vádban írtakat vitatta és cáfolta [8].

[81] Az elsőfokú bíróság a vádlotti védekezés tisztázása érdekében tanúként hallgatta meg tanú2ot, aki - az elsőfokú ítélet indokolása szerint - a vádlottal azonos módon számolt be arról, hogy Terhelt1t hatalmazta meg, hogy ellássa a védelmét a büntetőeljárásban. tanú1nal kapcsolatban arról tájékoztatta ügyvédjét, hogy segítséget kellene nyújtani a vallomásának írásba foglalásához, a vallomásnak az igazat kell tartalmaznia és az ő hatóság előtt már előterjesztett beismerését kell alátámasztani. Beszámolt arról is, hogy tanú1nak elmondta, ha segítségre van szüksége Terhelt1t keresse meg.

[82] Az elsőfokú bíróság e tanúvallomást akként értékelte, hogy megerősítette a vádlott által elmondottakat a kapcsolatuk indulása és a tanúlt érintő helyzet tekintetében, utóbbi alatt az értendő, hogy tanú4. és tanú1. Terhelt1től függetlenül tudott egymással kapcsolatba lépni, illetve a vádlott és védece között szóba került tanú1 szerepe és tevélegessége [13].

[83] A tanúként meghallgatott tanú3 a vádlott és a tanú közti találkozókat megszervezésére és az egyes személyekhez fűződő kapcsolatokra nyilatkozott.

[84] Az elsőfokú bíróság vallomását akként értékelte, hogy az alátámasztotta a vádlotti védekezést a tekintetben is, hogy amennyiben a két fél között pénzkérdés került volna szóba arról neki tudomása lett volna [7].

[85] A tanúként kihallgatott tanú6, a vádlott titkárnője, elismerte, hogy munkaadója kérésére az ügyvédi irodában történő házkutatást megelőzően iratot tépett össze, azonban határozottan állította, hogy ez nem állt összefüggésben tanú2tal, illetve nem kapott arra utasítást, hogy akár az ő, akár tanú1nal kapcsolatos iratokat megsemmisítsen.

[86] Az elsőfokú bíróság értékelése szerint a tanú a vádlott védekezését erősítette abban a körben, hogy valóban volt szó egy irat összetéptéséről, de az egy más üggyel kapcsolatos irat volt [20].

[87] tanú1 az elsőfokú bíróság előtt megerősítette, hogy többször találkozott a vádlottal a tanú2tal szemben indult büntetőeljárást követően és az egyik találkozáson terhelt1. említette meg, hogy át kellene olvasni egy papír formátumban lévő vallomást, hozzátéve, hogy csak az igazat mondja el. Később családi beszélgetés eredményeként úgy döntött, hogy nem fog vallomást tenni, hogy nem foglalkozik tanú2tal, illetve a vallomást tervezettel.

[88] Az elsőfokú bíróság, indokolása szerint, ezt követően megpróbálta tisztázni a nyomozati iratok közt rendelkezésre álló, a tanú korábbi időpontokban tett vallomásai közti eltérést.

[89] Ennek során a tanú elé tárta a 2019. október 15-én Sz.ban tett vallomását, amelyben azt állította, hogy tanú2ot nem ismeri.

[90] A 2021. március 17. napján a folytatólagos gyanúsított kihallgatásáról felvett jegyzőkönyv szerint tagadta, hogy az elkövetést követően bárki megkereste volna az ügyel kapcsolatban, tagadta, hogy tudta volna ki az adott ügyben tanú2 védője.

[91] A tanú a bíróság előtt tett nyilatkozata szerint ezekre a vallomásra nem emlékszik.

[92] A bíróság megállapította, hogy a vallomások között ellentmondások vannak a tanú1-el szemben közölt gyanúsításban szereplő céghálózat keretein belüli szerep tekintetében és az egyes kapcsolatfelvételeket tekintve [28].

[93] A 2021. március 18-án tett vallomása tartalmazta, hogy tanú2 segítséget kér tőle, hogy tanúskodjon mellette és ekkor nyilatkozott a 2021. januárjában Terhelt1-től érkezett háromezer eurós ajánlatról.

[94] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a március 17. és 18. napja közt megtett vallomásaiban jelentős eltérések és ellentmondások találhatók, az e körben feltett kérdésre tanú1 akként nyilatkozott, hogy nem volt ideje gondolkodni, mivel el volt zárva és a két vallomás közti tartalmi különbséget nem tudja megmagyarázni. A bíróság többszöri kérdésére sem kívánt arra válaszolni, hogy fenntartja-e azt a vallomását, hogy tanú2 részéről terhelt1. úr üzent, hogy kap háromezer eurót Az euróra vonatkozó ismételt kérdés után tanú1 nem tudott nyilatkozni, illetve úgy nyilatkozott, hogy már nem emlékszik.

[95] A törvényszék kiemelte, hogy a tanú korábban tett vallomásai semmilyen adatot nem tartalmaztak arra, hogy a vádban szereplő összeg tekintetében felajánlást kapott volna, ez csak az eseményeket követő jelentős időmúlás után, elfogását követően következett be úgy, hogy ekkorra már rendelkezett bizonyos iratokkal az ügyel kapcsolatban. Megállapította, hogy ezen adatok alapján a háromezer euró eredete és kérése nem nyert tisztázást [35-36].

[96] A 2021. március 19-én a nyomozási bíró előtt tanú1 letartóztatása elrendelése tárgyában történt ülésen a tanú azonos tartalommal nyilatkozott az előző nap általa elmondottakkal.

[97] A bíróság megjegyezte, hogy az egyes vallásokon belül is ellentétek vannak, illetve ismételten jelezte, hogy az események után jóval később kezdett el egyre jobban emlékezni. Leszögezte azt is, hogy a vallomás megtételével kapcsolatos feltételek nem tisztázódtak egyértelműen, nem nyert tisztázást, hogy az állítólagos háromezer euró átadására mikor, hogyan, milyen konkrét körülmények között került volna sor [36].

[98] Ellentmondást talált az ülésen az ügyészi kérdésre adott válasz és a jelen eljárásban elmondottak között azzal, kapcsolatban, hogy feleségével történt megbeszélés miatt nem akart a vádlottól találkozni, vallomást tenni, vagy hogy ők már kapcsolatban voltak-e az eljárás alatt is [36].

[99] A 2021. március 29-én a gyanúsítottként folytatólagos kihallgatásáról szóló jegyzőkönyvben tanú1. nyilatkozata szerint a vallomásaért ígért háromezer eurót a kihallgatása után vagy írásbeli vallomás benyújtása után kapta volna meg.

[100] A törvényszék kiemelte, hogy az állítólagosan juttatandó pénzzel kapcsolatos körülmények minden formában és oldalról tisztázatlanok voltak, az ezzel kapcsolatos tanúi előadások pedig ellentmondásosak [37].

[101] Az elsőfokú bíróság értékelte azt is, hogy a tanú elmondása szerint a letartóztatásban töltött idő alatt a nyomozók nem hagyták békén, mindig vallomást kellett tennie, letartóztatása alatt kikészült, nem emlékszik arra, hogy mit mondott, lehet, hogy csak összevissza beszélt a nyomozóknak [25].

[102] Az elsőfokú bíróság a vallomásokban lévő ellentmondások tisztázása érdekében szembesítést rendelt el a vádlott és tanú között, amelynek során a vádlott állította, hogy soha nem ajánlott fel tanúnak pénzt, amelyre tanú azt válaszolta, hogy ez így van [39], majd újabb kérdésre határozottan állította, hogy vallomásaért cserébe soha senkitől nem kapott pénzt, és ilyen célra fel sem ajánlottak neki soha háromezer eurót [30], [41]. A tanú kérdésre azt állította nem tudja mit tartalmaz a terhelt1-ra terhelő vallomása, mert azt el sem olvasta [40].

[103] A törvényszék értékelése szerint tanú a számos egymásnak ellentmondó vallomások sorát követően a bíróság előtt a vádlotti észrevételek, illetve a korábbi vallomások ismételt elétárását követően tagadta a pénz kérdését, a fejét is ingatva, azzal, hogy az úgynevezett vallomástétel körülményeit sem egyértelműsítették, nem tisztázták [41].

[104] Az ügyvédi irodában foganatosított kutatás és lefoglalás kapcsán az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az akkor és ott megtalált összetépett irat egy vallomás-tervezet volt, amelynek elkészítését a vádlott maga sem vitatta és amely azt igazolta, hogy folyamatosan kapcsolatot tartott tanúval a vallomások megtétele tekintetében, ez az okirati bizonyíték azt a tényt, hogy tanú ahány vallomást tett az eljárás során, az szinte valamennyi esetben eltérő tartalmú volt, nem befolyásolta [42].

[105] A törvényszék kiemelte, hogy tanú vallomásainak megtétele során a saját érdekeit vette figyelembe, illetve fontos volt számára tanú2 álláspontját is szem előtt tartani. Az eddig értékelt bizonyítékok alapján azt látta megállapíthatónak a háromezer euróval kapcsolatban, hogy a tekintetben, hogyan és pontosan mikor került szóba, mi hangzott el, ki, mikor, hogyan fizeti ki az összeget, egy állítás egy tagadás áll szemben, illetve annak elhangzása az értékelt bizonyítékok összessége alapján kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást [43].

[106] A leplezett eszközökből nyert adatokat illetően a bíróság arra vont következtetést, hogy ez az anyag nem támasztotta alá a vádban foglaltakat [44].

[107] Ezen bizonyítékok értékelését követően állapította meg a tényállást, melyet indokolása szerint alapvetően a vádlott védekezésére alapított, és így jutott arra a következtetésre, hogy a bűncselekmény vádlott általi elkövetése nem volt bizonyítható.

[108] Az ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az általa lefolytatott bizonyítási eljárás anyagát illetően is részben hiányos, ugyanis nem tartalmaz több, az ügy eldöntése szempontjából releváns - főként a vádlottat terhelő - adatot, illetve a bíróság nem vonta mérlegelési körébe valamennyi rendelkezésre álló, releváns bizonyítékot.

[109] A törvényszék a T.ai Járásbíróság előtt 2021. március 19-én tett gyanúsítottként nyilatkozatát ugyan tanú elé tárta és annak tartalmát részben megjelölte, mérlegelése során azonban nem érintette a gyanúsított azon fontos állítását, hogy az írásbeli vallomást azért nem akarta aláírni, mert később rájöttek volna arra, hogy az hazugság (5.Bny.114/2021/4. számú jegyzőkönyv 5-6. oldal).

[110] Az elsőfokú bíróság azt sem értékelte, hogy az ügyvédi irodában lefolytatott házkutatásról, illetve a lefoglalásról szóló jegyzőkönyv szerint a vádlott a kutatás megkezdése előtt úgy nyilatkozott, hogy tanúval kapcsolatos iratok az irodában nem fellelhetők, ezután került sor a tanú vallomását, illetve személyi adatait tartalmazó irat feltalálására, ezzel ellentétben a vádlott és a titkárnője által hivatkozott elismervény a helyszínen nem volt található (nyom. irat 196-199). Az összetépett vallomás feltalálásának megjelölésével az ítéltábla a tényállás részbeni hiányosságát korrigálta.

[111] A törvényszék helyesen állapította meg, hogy a leplezett eszközök felhasználása tekintetében a törvényben meghatározott feltételek teljesültek, a lehallgatási anyagot illetően azonban mindössze egy összefoglalást adott, ezzel szemben szükséges lett volna az elhangzottak részletesebb megjelölése az alábbiak szerint:

[112] A vádlott és tanú2 közt elhangzott beszélgetések során:

[113] 2020. augusztus 30-án tanú4. a vádlottat bízta meg azzal, hogy keresse meg tanúlt (nyom. irat 259.o.)

[114] 2020. október 15-16-án lehallgatott beszélgetések szerint terhelt1. találkozót beszélt meg tanú1-el, továbbá sms-ben kérte tanú1. adatait, aki azt nem adta át részére (266.,323.),

[115] terhelt1. közli tanú5-.val, hogy sikerült a megegyezés tanú1-val, aki megjegyzi, hogy kiről van szó (majd kiderült számára, hogy az illető - tanú5. - meghalt), továbbá, hogy átadta neki tanú4. vallomását (267., 324. oldal),

[116] 2020. október 21-én terhelt1. közli, hogy találkozott tanú1-val, aki azonban visszakozott (271., 327.),

[117] 2020. október 29-i telefon beszélgetés során terhelt. közli, hogy tanú1. kéreti magát, de meggyőzhető (275., 328.),

[118] 2021. február 5-én tanú4. kérdezi terhelt1-től megüzenete-e tanú1-nak, hogy mit mondjon (283.),

[119] 2021. február 17-én és 19-én terhelt1. közli tanú4.val, hogy tanú1. hajlandó mindenre (332.,333.),

[120] 2021. március 12-én terhelt1. közli tanú4. felé, hogy „lerendezi” tanú1-et (337.),

[121] 2021. március 16-án terhelt1. közli, hogy kész a vallomás, de azt még nincs aláírva (339.).

[122] A bizonyítékok mérlegelése során nem mellőzhető annak megjelölése sem, hogy tanú1 elfogására 2021. március 17-én került sor (nyom. irat 31. oldal), költségvetési csalás büntette miatt letartóztatását a T.ai Járásbíróság 2021. március 19. napján rendelte el (nyom irat 27-32. oldal), letartóztatása 2021. március 31. napjáig tartott (53. oldal).

[123] Az így rendelkezésre álló bizonyítási eszközök teljes körű értékelése az elsőfokú bíróság részéről elmaradt. A törvényszék nem vizsgálta, hogy tanú1-nak milyen érdeke fűződött volna ahhoz, hogy a vádlottra terhelő vallomást tegyen. Nem helytálló az a megállapítása, hogy a vádlott korábbi - 2021. március 18-át megelőzően tett - vallomásaiban nem terhelte a vádlottat, valójában 2019-ben a szlovák meghallgatásakor e bűncselekmény még meg sem valósult, az pedig, hogy a 2021. március 17. napján történt őrizetbe vételekor kifejezetten akként nyilatkozott, őt a szlovák kihallgatása óta az ügyben senki nem kereste, önmagában nem teszi hiteltelenné a későbbiekben vádlottat terhelő nyilatkozatát, már csak azért sem, mert őrizetbe vételét követően pár órával értelemszerűen elsősorban a saját védekezését terjesztette elő a költségvetési csalás büntette miatti ügyvel kapcsolatban, és az egyéb körülményekről ennek tükrében a saját szerepét kisebbítendő nyilatkozott.

[124] Minden ténybeli alapot nélkülöz a törvényszék azzal kapcsolatos megállapítása, hogy a tanú több ízben hangoztatott terhelő vallomása nem fogadható el, mert az ellentmondásos.

[125] A törvényszék arra hivatkozott, hogy a 2021. március 18-án, 19-én és 29-én tett vallomásában olyan ellentmondások találhatók, amelyek megdöntik az abban foglaltak hitelességét. Ez az érvelés nem fog helyt, az elsőfokú bíróság által hivatkozott

ellentmondások döntő részben az alapüggyel kapcsolatos elkövetési körülményeket érintették [28], beleértve tanú1, tanú2 és tanú5. cselekvőségét, ezért jelen ügy kapcsán relevanciával nem bírnak.

[126] Ehhez kapcsolódóan szükségtelen az ítélet indokolásában tanú1nak az egyes fotóalbumok elétárása után tett nyilatkozatának ismertetése, ezért azt az ítéltábla mellőzi az ítélet indokolásából [34].

[127] Figyelemmel pedig arra, hogy a költségvetési csalást illetően tanú1 mindvégig gyanúsított pozícióban tett nyilatkozatot, az e bűncselekménnyel kapcsolatban tett esetleges ellentmondó nyilatkozatai a saját védekezésének részét képezték.

[128] Megjegyzendő, hogy a vádban írt elkövetés időpontjához – 2021. február - képest a tanú a 2021. március 18-án tett nyilatkozata, de még akár a másodfokú bíróság előtt értékelt 2021.június 7-i vallomása esetében sem fog helyt az elsőfokú bíróság terhelő vallomással kapcsolatos azon kifogása, hogy a tanú csak az eseményeket követő jelentős időmúlás után nyilatkozott a vádban szereplő összeg felajánlásáról [33].

[129] Ezen túl tanú1 a gyanúsított pozícióban tett, a vádlottat terhelő nyilatkozatát lényegében nem vonta vissza, illetve az azzal ellentétes állításainak indokát annyiban adta, miszerint letartóztatása miatt ideges, illetve „elmezavarodott” volt.

[130] Az iratok szerint gyanúsított kihallgatására több ízben védő, illetve ügyész jelenlétében került sor, továbbá a terhelő nyilatkozatot a letartóztatása miatt foganatosított bírósági meghallgatásakor is fenntartotta, idegességre vagy elmezavarodottságra semmiféle adat nem merült fel.

[131] Helytelen az a bírói következtetés is, hogy a vádlottat egyéb bizonyíték nem terhelte. Ezzel ellentétben a házkutatás körülményei - a vádlott úgy nyilatkozott, hogy az üggyel kapcsolatban az irodában nem lelhető fel irat -, az ott mégis feltárt irat megléte és tartalma terhelő a vádlottat illetően.

[132] Az ügyvédi irodában fellelt, tanú1 vallomásaként megnevezett irat tekintetében a vádlottnak az a védekezése, hogy az abban foglaltakat jóhiszeműen fogalmazta meg, szintén nem foghat helyt. Nem vitatható, hogy az ügyvédi védekezési taktika körébe tartozhat az eljárás egyes szereplőivel történő kapcsolatfelvétel és akár egyes tervezetek elkészítése is. A házkutatás során feltárt három oldalnyi, igen részletes vallomás-tervezet azonban kifejezetten tanú1 vallomásaként került megnevezésre anélkül, hogy a vádlott meggyőződött volna annak valóságtartalmáról. Ennek hiányában értelmezhetetlen az a törekvése, hogy a tanúval történő egyeztetést megelőzően ilyen részletekbe menő vallomás-tervezetet készítsen, így az irat megléte is tanú1 tanú vádlottat terhelő nyilatkozatát támasztja alá.

[133] tanú1 vallomásának hitelét támasztja alá az is, hogy tanú4. már korábban is próbálkozott az érintetteket vallomástételükben befolyásolni az általa elkészített vallomások útján.

[134] A vádlottat terhelik továbbá a lehallgatási anyagokból nyert információk is. Ezekből követhető a vádlott azon törekvése, hogy tanú4. érdekében tanú1-val felvegye a kapcsolatot, őt tanú4. érdekében meggyőzze, valamint a vádlott elismeri, hogy e meggyőzés eredményeként tanú1. immár hajlandó mindenre és vállalja tanú4. felé, hogy őt „le is rendezi”.

[135] Végül a személyi bizonyítékok között tanú2 érintettsége okán elfogulatlanak nem tekinthető, tanú7. véleménye pedig, miszerint tanú1 nem szavahihető ember, ezt alátámasztó bizonyíték hiányában nem alkalmas tanú1. tanú szavahihetőségének

megdöntésére, ahogy tanú7. azon állítása sem, hogy amennyiben pénzügyi felajánlás történt volna ő tudna róla.

[136] Összességében az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak már pusztán a fent írt bizonyítékok teljes körű értékelése, azok egymással való összevetése alapján is, a logika szabályai szerint a vádlott szerepét illetően az ítéletben írtakkal ellentétes következtetésre kellett volna jutnia.

[137] A másodfokú tárgyaláson tanú1 tanú az elsőfokú bíróság előtt tett vallomásával egybehangzóan állította, hogy a vádlott részéről nem történt pénz felajánlás vallomástételért cserébe, az ezzel ellentétes tartalmú 2021. június 7. napján tanúként történő kihallgatásról készült jegyzőkönyvben foglaltakról azonban elfogadható magyarázattal nem tudott szolgálni, azt állította, hogy a kihallgatáskor elmezavarodott állapotban volt.

[138] Ahogyan azt az ítéltábla már kifejtette erre vonatkozóan az eljárás során semmilyen adat nem merült fel, éppen ellenkezőleg. A vádlottat bűncselekmény elkövetésével terhelő nyilatkozatának visszavonását szolgáló magyarázata, miszerint nem emlékszik, hogy milyen vallomásokat írt alá, illetve, hogy nem volt beszámítható állapotban, nem elfogadható, a tanú a nyilatkozatokat az eljárás során több ízben, lényegileg azonos tartalommal ismételte meg, azt a korrupciós bűncselekmény miatt indult eljárásban tanúként történő meghallgatásakor, a hamis tanúvallomásra történt kioktatás után is megerősítette. Tekintve pedig, hogy 2021. június 7-én már nem volt letartóztatva, a kényszerintézkedés miatti idegességre vonatkozó magyarázat sem fog helyt.

[139] A másodfokú bíróság nem fogadta el a vádlott azon magyarázatát sem, amelyben tanú1 terhelő vallomását érintő érdekeltiségét az utóbb, a költségvetési csalás miatti szerinte igen méltányos ügyészi indítvánnyal indokolja.

[140] Az ítéltábla mindezek alapján az elsőfokú bíróságétól eltérően arra a következtetésre jutott, hogy a vádlott védekezésével szemben a rendelkezésre álló, fent részletesen elemzett bizonyítékok - melyek közül kiemelt szerepe tanú1 terhelő vallomásának van - a vádlott vádban írt cselekvőségét kétséget kizáró módon bizonyítják.

[141] Az elsőfokú bíróság a bizonyítás hiányossága és téves következtetés folytán tévesen döntött a vádban írt bűncselekmény tekintetében a felmentésről, a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja szerinti bizonyítottság hiányában történő felmentésre a büntető anyagi jogszabályok megszegésével került sor.

[142] Az ítéltábla az általa elvégzett kiegészítéssel megállapított tényállás alapján az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre jutott, miszerint kétséget kizáróan bizonyított, hogy a vádlott valótlan tartalmú hatóság előtt teendő vallomásért cserébe tanú1 részére pénzt ígért.

[143] A Btk. 295.§ (1) bekezdés szerint, aki azért, hogy más a bírósági vagy hatósági eljárásban törvényes jogait ne gyakorolja vagy kötelezettségeit ne teljesítse, neki vagy reá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad, vagy ígér vesztegetés hatósági eljárásban büntette bűncselekményét valósítja meg.

[144] Az irányadó tényállásban rögzített magatartásával a vádlott a bűncselekményt megvalósította, a tényállási elemek teljesek.

[145] A törvényi tényállás szerint már maga a jogtalan előny ígérete megvalósítja a bűncselekményt, az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően nincs tehát relevanciája annak, a felek hogyan, vagy megegyeztek-e a pénz átadásának körülményeiről, illetve, hogy hogyan történt volna a jogtalan előny átadása.

[146] A bűnösség megállapítása folytán a másodfokú bíróság a vádlottal szemben a Btk.79. § és 80.§ (1), (2) és (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel büntetést szabott ki.

[147] Ekörben a vádlott javára enyhítő körülményként értékelte az elkövetés óta eltelt időmúlást, a rászoruló családtagjairól való gondoskodást és igazolt, állandó orvosi kezelést igénylő betegségét. A vádlott büntetlen előélete - mert a bűncselekményt olyan foglalkozás felhasználásával követte el, amelyben a büntetlen előélet alkalmazási feltétel - enyhítő körülményként nem értékelhető (56/2007.BK vélemény II/1. pont).

[148] Súlyosító körülmény ugyanakkor korrupciós bűncselekmények elszaporodott volta és az, hogy a vádlott az ügyvédi foglalkozásával visszaélve követte el a cselekményt.

[149] A fenti bűnösségi és büntetéskiszabási körülmények együttes értékelése alapján a másodfokú bíróság szerint a vádlottal szemben a büntetési célok a Btk. 33.§ (1) bekezdés a) pont, 34. § és 35.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel kizárólag a Btk. 36.§ szerinti határozott ideig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabása útján érhetők el, amelynek végrehajtási fokozata 37.§ (1) bekezdés a) pont alapján börtön.

[150] Figyelemmel a Be. 595.§ (4) bekezdés c) és e) pont szerint a büntetővégzésben meghatározott büntetést illető súlyosítási tilalomra is, az ítéltábla megállapította, hogy a vádlott javára értékelhető enyhítő körülmények konkrét súlya és nyomatéka meghaladja a súlyosítókat, ezért a vádlottal szemben irányadó 3 évig terjedő büntetési tétel keretben az 1 év 7 hó tartamú középmértéktől a terhelt javára lényegesen eltért és a vádlottal szembeni büntetést a különös részi minimumhoz közelítően állapította meg.

[151] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a büntetéskiszabási célok a vádlottal szemben a kedvező személyi körülményei, kifogástalan életvitele folytán a kiszabott szabadságvesztésének a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján történő felfüggesztésével is elérhetők, amelynek próbaidejét a büntetés kiszabásánál irányuló tényezők figyelembevételével a törvényi minimumhoz közeli mértékben állapította meg.

[152] A vádlott az elkövetés során ügyvédi felkészültségét, képzettségét használta fel és a bűncselekményt az ügyvédi foglalkozás szabályainak olyan súlyos megszegésével követette el, melynek okán a Btk. 52.§ (1) bekezdés a) és b) pontja szerint is indokolt vele szemben az ügyvédi foglalkozástól eltiltás alkalmazása.

[153] A másodfokú bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére a Btk. 38.§ (1) és (2) bekezdés a) pont alapján rendelkezett a vádlott feltételes szabadságra bocsátásának lehetőségéről és annak legkorábbi időpontjáról.

[154] A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén az irányadó 8/2015. (IV.17.) Alkotmánybírósági határozat értelmében a bíróságnak hivatalból kell vizsgálnia az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét.

[155] A Btk. 102.§ (1) bekezdése szerint a szabadságvesztés felfüggesztése esetén (objektív feltétel) a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha az arra érdemes (szubjektív feltétel). Az érdemesség fogalmát, illetve annak tartalmát a jogalkotó nem határozta meg, a fogalom valós tartalmát a bírói gyakorlat munkálta ki. Az érdemesség vizsgálatánál különösen az elkövető személyét, életvitelét a bűncselekmény jellegét, tárgyi súlyát, az az elkövetés körülményeit és motívumait kell értékelni (EBH1983.51., EBH1986.92., BH1983.221.).

[156] Korrupciós bűncselekmény esetén az előzetes mentesítést a törvény ugyan nem zárja ki, a bírói gyakorlat azonban többnyire a bűncselekmény jellege miatt nem alkalmazza a mentesítést.

[157] Jelen esetben a bűncselekmény jellege és az elkövetés azon körülményei miatt, hogy a vádlott ügyvédi foglalkozása felhasználásával követte el a bűncselekményt, az ítéltábla kedvező személyi körülmények ellenére sem tartotta érdemesnek a vádlottat arra, hogy a büntetett előéletéhez fűződő hátrányok alól előzetes mentesítésben részesítse.

[158] A tényállás szerint 3.000 euro volt a vádlott által ígért vagyoni előny tárgya, amelyre az ítéltábla a Btk.74.§ (1) bekezdés f) pont alapján a 78/2009. BK véleményben foglaltak figyelembevételével - a törvény kötelező rendelkezése folytán - rendelt el vagyonekobzást, annak összegét az elkövetési időn belüli legkedvezőbb MNB középárfolyam alapján forintban meghatározva.

[159] A büntetőeljárás során felmerült és állam által előidézett bűnügyi költség megfizetésére bűnössége megállapítása folytán a Be. 574. § (1) bekezdés alapján kötelezte a vádlottat.

[160] A vádlott megváltozott személyi adatát a Be. 561.§ (2) bekezdés b) pont alapján tüntette fel.

[161] Az ítélet ellen a Be. 615.§ (1) és (2) bekezdés a) pont szerint van helye fellebbezésnek.

Budapest, 2024. december 10.

dr. Magócsi István
a tanács elnöke

dr. Kósa Zsuzsanna
előadó bíró

dr. Fatalin Judit
bíró